

Niedziela Palmowa

Kvetná nedeľa

Na wiosnę przypada Wielkanoc. Poprzedza ją Niedziela Palmowa, na którą górale żywieccy przygotowywali okazałe palmy nazywane **bagniątkami**. Wplatali w nie rozkwitłe baze, gałązki brzozy z młodymi listeczkami i witki leszczyny o wiszących kwiatostanach. Nie mogło zabraknąć także jałowca i cisa, jodły, świerka, tui i bukszpanu. Palmy były zdobione kwiatkami z bibuły, a uchwyt owijano wstążką. Czasami wśród gałęzek zawieszano jabłko. Górale śląscy nazywali palmy wielkanocne **kociankami**, a to dlatego, że robili je wyłącznie z bazi.

Na jar je Veľká noc. Predchádza jej Kvetná nedeľa, na ktorú živiecti gorali pripravovali majestätne palmové ratolesti pomenované **bagniątkami**. Zaplietali do nich rozkvitnuté konáriky vŕby – bahniatka, brezové halúzky s mladým lístím a prútie liesky s visiacim kvetenstvom. Nemohol chýbať tiež jalovec a tis, jedľa, smrek, tuja a buxus. Palmové ratolesti boli zdobené krepovými kvetinami a držadlo bolo obviazané stuhou. Niekedy uprostred halúzek bolo zavesené aj jablko. Sliezski gorali nazývali veľkonočné ratolesti **kociankami**, a to preto, lebo ich pripravovali len z bahniatok.

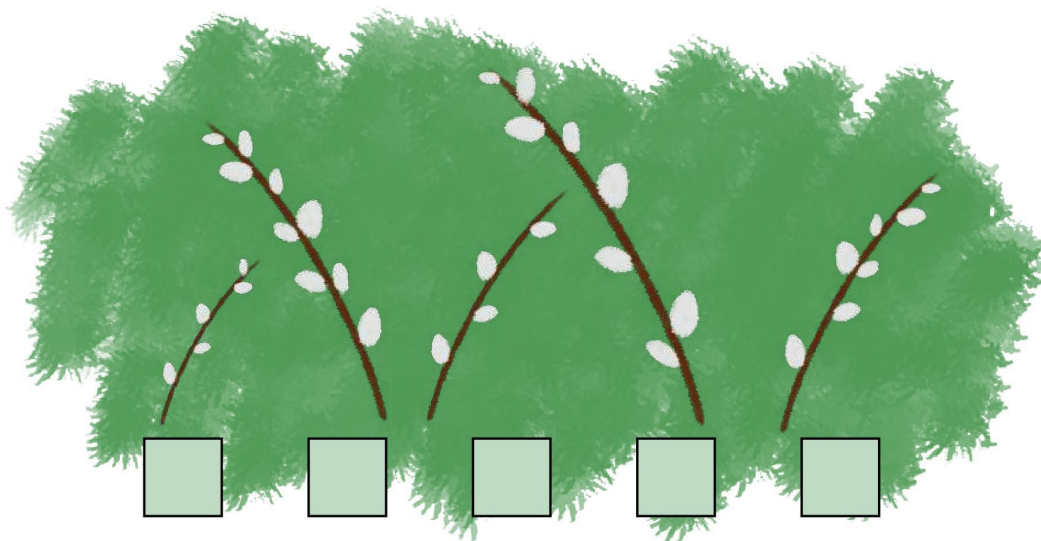
Jeśli chcesz się dowiedzieć, która gałązka pochodzi z której rośliny, rozplącz łączące je nitki.

Keď chcete vedieť, ktorá halúzka pochádza od ktorej rastliny, rozmotajte nite, ktoré ich spájajú.

Na Słowacji palmy przygotowywane na Niedzielę Palmową, zwaną tu Kwietną, nazywano **kycickami**. Były to niewielkie wiązanki wierzbowych gałązek z baziami i gałązką jałowca oplecione biczem do wyganiania bydła, robionym przez chłopców, posiadającym dobrą moc podczas pasienia. Zaraz po poświęceniu i wyjściu z kościoła ludzie potykali po kilka bazi, by przez cały rok nie chorować na gardło. Poświęconą **kycicke** umieszczali w różnych miejscach: za **tragarzem**, nad drzwiami, za świętymi obrazami w izbie, pod okapem dachu, w budynkach gospodarczych – by strzegły przed czarami i piorunami oraz uderzali nią bydło przed pierwszym wypędzeniem na pastwisko. Dokładali też kawałki **kycicki** do święconych ziół, którymi okadzali ludzi i zwierzęta domowe, jeśli ich choroba – jak sądzili – była wynikiem uroków i czarów.

Na Slovensku sa palmové ratolesti pripravované na Kvetnú nedeľu nazývali **kycickami**. Boli to nevel'ké kytice z konárikov vrby s bahniatkami a halúzkou z jalovca, prepletené bičom na vyhánanie dobytku, ktorý pripravili chlapci pri pasení. Hneď po posvätení a po príchode z kostola ľudia prehítali pár bahniatok, aby po celý rok nechorľaveli na hrdlo. Posvätené **kycicki** dávali na rôzne miesta: za **tragarzem**, nad dvere, za sväté obrázky v izbe, pod odkvap strechy, do hospodárskych stavieb – aby chránili pred počarovaním a bleskami. Udierali ňou aj pred prvým vyhánaním na pasienky. Pridávali tiež kúsky kycicki k posväteným bylinkám, ktorými okiadzali ľudí a domáce zvieratá, keď ich choroba – ako si mysleli – bola výsledkom urieknutia a čarovania.

Otocz czerwoną pętlą gałązkę, na której jest najwięcej bazi, a niebieską pętlą tę gałązkę, na której jest ich najmniej. Pod spodem wpisz liczbę wierzbowych kotek.

Obkreslite červenou slučkou haluz, na ktorej sa nachádza najviac bahniatok a modrou slučkou tú haluz, na ktorej je ich najmenej. Dolu napíšte počet bahniatok.